

2.3.2026

**LAUSUNTO TYÖELÄMÄ- JA TASA-ARVOVALIOKUNNALLE KOSKIEN
HALLITUKSEN ESITYSTÄ EDUSKUNNALLE LAIKSI HENKILÖTIETOJEN
KÄSITTELYSTÄ RIKOSSEURAAMUSLAITOKSESSA ANNETUN LAIN
MUUTTAMISESTA JA SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI (HE 198/2025 vp)**

Rakennusteollisuus RT ry kiittää mahdollisuudesta saada lausua otsikossa mainitusta hallituksen esityksestä.

Esitetyt muutosehdotukset ovat perusteltuja. Pidämme tärkeänä sitä, että mahdollistetaan Verohallinnolle nykyistä laajempi oma-aloitteisten tietojen antaminen työsuojeluviranomaiselle. Tällä lakimuutoksella poistetaan turhia esteitä harmaan talouden ja työvoiman hyväksikäytön torjunnan osalta. Se tulee mahdollistamaan, Verohallinnon toimiessa oma-aloitteisesti ja aktiivisesti, valvonnan tarkemman kohdentamisen ja toteuttamisen niihin yrityksiin ja tahoihin, jotka eivät toimi säädösten mukaisesti. On tietyllä tavalla absurdia, ettei Verohallinto voi ilmoittaa työsuojeluviranomaiselle tietoa siitä, että esimerkiksi rakennustyömaalla työskentelee henkilöitä, joilla ei ole työntekooikeutta Suomessa. Siksi onkin tärkeätä, että lakimuutoksen toteutuessa omaehtoista ilmoitusmahdollisuutta käytetään ja sen käyttöä myös tulevinä vuosina seurataan/selvitetään.

Pidämme perusteltuna myös sitä, että työsuojelun valvontalakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että työsuojeluviranomainen saa jatkossa Verohallinnolta tietojoukkoja voimassa olevaa lainsäädäntöä laajemmin eri työsuojeluviranomaisen toteuttamiin valvontatehtäviin, eikä pelkästään tilaajavastuulain valvontaa varten. Tämä helpottaa kohdistamaan riskiperusteista valvontaa saatujen taustatietojen perusteella tarkemmin, sillä usein esimerkiksi työvoiman hyväksikäytön osalta tapausten tunnistaminen on mahdollista vain joko henkilöiden itsensä tekemien ilmoitusten tai erilaisten tunnusmerkkien perusteella. Tällaisia yksittäisiä elementtejä voi ilmetä muun viranomaisvalvonnan tuloksena ja siksi olisikin erittäin tärkeätä poistaa tarpeettomat esteet eri viranomaisten tietojenvaihdon mahdollistamiseksi. Saatujen kokemusten myötä yritykset, jotka laiminlyövät niille asetettuja velvoitteita esimerkiksi työntekijöiden raportoinnin osalta, laiminlyövät myös muita velvoitteitaan työnantajina.

Vaikka nyt lainsäädäntöä on tarkoitus muuttaa siten, että työsuojeluviranomaisilla on mahdollisuus saada laajemmin tietojoukkoja Verohallinnolta, pidämme tärkeänä, että myös muiden viranomaisten osalta selvittäisiin vastaavien tietojenvaihdon esteitä, sillä esimerkiksi KELAn osalta tehokasta tietojenvaihtoa ei ole mahdollista tehdä työsuojeluviranomaisen suuntaan.

Rakennusteollisuus RT ry

Ville Wartiovaara, vastaava juristi